

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, felévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr—Egyesületi ár 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőseghes (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetéseknek s előfizetési pénzek küldendők.

Osztrák állapotok.

Pár nap híján háromnegyed évi szünet után új munkára jött össze az osztrák birodalmi gyűlés és habár az első ülés nem is vallott az ünnepélyes pillanatnak valami tulságos megszenteltségére, lefolyásának általános benyomása az, hogy a legélesebb ellentétek óhajtott kiegyenlítése és egészséges parlamenti viszonyok egyengetése közeledett a valószínűség birodalmának határához. Clary gróf nyilatkozata, melyet kabinetje bemutatásakor programmképpen terjesztett a reiehorath. elé, határozottan kedvező benyomást gyakorolt a pártokra és a nagy gonddal inszenzált ifju cseh műfelháborodásoktól eltekintve, általános tetszést keltett. A vitában, mely az ifju csehek és a német néppárt-indítványára az egész képviselőház hozzájárulásával a kormány főnyilatkozata fellett legközelebb megindul, az összes pártárvnyalatok megfogják határozni álláspontjukat, melyet a kabinettel szemben elfoglalni szándékoznak s ezzel nemcsak a Clary-kabinet tartamára vonatkozólag szolgáltatnak prognoszt, hanem a reaktivált parlamentárizmus lehetséges kilátásaira is. A kormány teljes semlegessége és szigoruan alkotmányos érzelme ezzel bőséges alkalmat ad a pártoknak, hogy kölcsönösen formulázzák kívánataikat és követeléseiket s felajánlja nekik jó szolgálatait az eltérő nézeteknek egymáshoz közelebb hozásához. A pártok hangulata indokolja a feltevést, hogy a Clary-kabi-

net, nehézségekkel ugyan, de mégis sikeresen teljesítheti misszióját, parlamentáris kormányzás előkészítését és ha ezt, a biztató auspiciumok daczára, előre nem látott események mégis megakadályoznák, a delegáció létrejöttének biztosításában mindenestre köszönetre méltó, hazafias tettet végzett a kabinet. A parlamentárizmus léte, a duálizmus érdeke és a monarchia nagyhatalmi prestige-e egyformán engage-álva van az osztrák pártok magatartásában s miután a monarchia két államának egészséges viszonya az osztrák alkotmány eleven működését okvetlen feltételezi, a magyar közvélemény diszkrétén loyális tartózkodását, tapintatos semlegességét csak addig őrizheti meg, a mig Ausztria belső viszonyai áldozatlanul nem veszélyeztetik az említett monarchikus érdekeket.

Ausztria népei a jelen való uton gondoljanak jövőjükre, hallgatassanak még teljesen ki nem aludt életosztónukra és a felemészítő válságok után hazafias együttműködéssel engedjék a nemzeti béke egy új, jobb korszakát elkövetkezni. Hogy ez sikerüljön, a magyar politikuskoknak is őszinte kívánsága, a kik eddig megelégedtek a kötelelességszerű vesztegzárral az osztrák obstrukció járványa ellen, de semmiesetre sem hajlandók Magyarországot és a monarchiát rendes működésükben vak gyűlölet és viszály által megbénítani engedni.

Országos iparos nagygyűlés Kolozsavárt.

(Folytatás.)

Új feladatok gyanánt az Ipartestületek hatáskörében utasítandónak mondatott ki:

1. a hálzali kereskedelem ellenőrzése;
2. a városi rendtartás-létesítésének kezdeményezése, illetőleg a törvényhatóság erre vonatkozó kezdeményezésének ki sürgetése és közreműködés által való támogatása, továbbá az országos és helyi vásárokon való ellenőrzés, végre az árulási sorrend szigorú megállapítása;
3. feljogosítandók az iparos testületek, hogy az iparos tanoncok tanulási idejét fegyelmi büntetés képpen három hónaptól egy évig terjedő idővel meghosszabbíthassák;
4. a segéd munkásoknak ily minőségben való szakbeli foglalkozása, legalább 4 évre terjedjen mielőtt önálló iparjogot nyerhetnének.

A napirend harmadik pontja; a (közszállítások és hadfelszerelés). Ezzel az országos gyűlés elhatározta, hogy kellően megokolt felterjesztésben kéri a kormánytól, miképpen a magy. kir. honvédség és csász. kir. hadsereg részére Magyarországon beszerzendő összes ruházati és a kisipar által előállítható más ipari cikkek szállítása a kisiparosok, illetőleg azok állandó és alkalmi szövetségzei számára biztosítsassék.

Kimondta továbbá, hogy a felterjesztést az összes iparkamarák képviselőiből alakult küldöttség nyújtja át a kormány elnökének és tagjainak.

Kimondatott továbbá, hogy tekintettel arra, miszerint Magyarországon egy idő óta a kézműipar rohamos hanyatlása miatt kisiparosaink nagyrésze a tönkszélre jutott, jövőben minden 500 korona öszértéket meghaladó közszállítás, vagy középítés nem nagy vállalkozóknak együtt, hanem szakma szerint külön s csak képesítéssel bíró, de a vállalat székhelyén vagy területében állandó lakással bíró iparosoknak adassék ki.

TÁRGZA.

NEKROLOG.

(Töredék egy barátom naplójából.)

Közi: Barthalis János.

(Folytatás.)

Egy időben nagyon bele volt bolondulva a nőkbe. Ismerősei elhittették vele, hogy a világon a legszebb, s a legszeretetre méltóbb Adonis. E miatt sok kellemetlensége volt.

Bájos mágánások (nálá csak azoknál kezdődött a nő) illatos levélkében légyottokat adtak neki, titkos helyeken, virágos, esendes berkekben. Magdy hűségesen megjelent azokon.

Mikor azonban a legédesebben ábrándozott szive hölgye lábainál, váratlanul, mint fergeteg esapott közöttük a megesalatott férj, s a kezében lévő pálcával úgy végig hányt a gyáva lovagon, hogy amugy porzott bele a háta, t. i. Magdynak.

Csak később tudta meg, hogy ismerősei, különösen a párbajról nevezetes Felhősi et comp. engedtek meg vele szemben olyan csattanós tréfákat. Egyik nőruhába öltözött, s a másik csak az alkalmas pillanatot várta, hogy a kelepezőbe esalt Magdyt tetten érje, s jól végig verhesse rajta.

Egyik esztendőben egy francia hercegnő után ábrándozott. Nem látta ugyan soha a színét sem a hírneves szépségnek, kinél bájosabb a föld kerekéségén nem létezett; de azért mégis ábrándozott utána, forrón szerette, mert hát a bácsi környezete most itt látta, majd meg amott és mindig küldött az a csábitó tündér tőlük Magdynak forró, szerelmi üzenetet, melytől forr, izgul a férfi vér.

És utóbb már annyira belebolondult a képzeletszülete alakba, hogy még hidegrázást is kapott miatta.

Egyszer aztán Saint Germain Bermied Lionel Cora hercegnőtől megjött az óhajta várt szerelmes levél, bájos alekszándriunosokba szedve. A verset a hercegnő írta. A kísértő iratot az udvarmestere.

Magdy az első hat versszakot boldog mosolylyal olvasta. Hanem a mint tovább ment, kezdett dühös lenni, hogy mikor a végére ért a szerelmes névnapi köszöntőnek, ugyancsak szidta ám a hercegnő frank mivoltát, s ha az udvarmester levele nines mellékelve, hát azonnal szakított volna soha sem látott ábrándképével.

Az eredeti köszöntőből néhány sort bemutattunk:

Szerelmes Magdykám, francia pajtem,
Az Széki nagy uton mentél Dobay szivem,

Gyűlölöm a spanyolt, de benned imádom,
Mert spanyolgrand vagy, te, édes gyöngyvirágom.

.....
Bronzkanczellárjának nevez Brazília,
És mint trillionert bámul Hollandia;
Eldorádóban meg kamarássá lettél,
Bár a kolbászkerből egy falást sem ettél.
Udvarmestere vagy Talian országnak,
És ideálja a grisette-világnak.
A lipótmezei büszke palotában,
Mint újabb vendéget várnak mostanában.
Az az angol parlament hü partrédot hordja,
Te vagy Albionnak legesinosabb lordja.
Bibliai nábob vagy, imádot Andor,
Nem pedig afféle, higeszü kalandor.
Rajta függ a világ ujra alkotása,
S államdeficitek porrá rongálása.

.....
A repülőgépnek vajudó eszméje,
Általad nyer létet, Edison vesztére.

.....
Most jött aztán a darabos része:

.....
— Én sem maradok hát sarokba szorítva,
S felköszöntelek mostan, óh, te, barom szittya!
Mint hiszel magudról számarak vajdaja.

A napirend 4-ik pontja. (Iparszövetkezeti ügy). Itt kimondta a nagygyűlés, miszerint a kisipari hitelszövetkezetek alakításának ügyét az Országos Központi Hitelszövetkezetekre való tekintettel, a kisiparos osztály jól felfogott érdekében az Ipartestületek egyik legfontosabb és most már elhalaszthatatlan ügyének tartja, melyhez teljes erővel hozzá látni az ipartestületek és vezető férfijainak teljes erkölcsi kötelességük, hogy a kisiparos osztály teljes társadalmi, értelmi és anyagi ereje első sorban és főként csakis hitelszövetkezetek alapítására veendő igénybevétele mindaddig, míg a hitelszövetkezetek rendes fejlődése útján nincsenek, más rendeltetésű szövetkezetek csakis igen indokolt különleges esetekben alkottassanak.

A napirend 5-ik pontja. (Az iparpártolás helyes irányítása a kézműiparra való tekintettel), melynél kimondja az iparos gyűlés, hogy kapcsolatban, azokkal a határozatokkal, melyeket a kisiparnak a hadfelszerelésénél és a városi vagy más hatósági munkáknál való igénybevétele érdekében hozott, kívánja, hogy az illetékes kereskedelmi és iparkamarák támogatásával az ipartestületek közreműködésével a helyi társadalomban, állandó tevékenységet fejtsenek ki a helyi ipar és elsősorban a kisiparnak pártolása és rendszeres igénybevétele érdekében, hogy a mozgalomba a helyi kaszinók, társaságok és körök, különösen pedig a kereskedők is bevonassanak, végre, hogy a közönség érdeklődésének felkeltése céljából időről-időre általános érdeklődési kiállítások vagy a helyi ipar egyes különleges készítményeiből időleges szakkiallítások rendeztessenek.

A napirend 6-ik pontja. (Adóreform az iparos érdekek szempontjából). Tekintettel arra, hogy az ipari élet és munkaviszonyok a többi osztályok jog-viszonyaitól sokban elütnek, és így az iparosok kereseti viszonyai is adózási szempontból különböznek, más foglalkozási ágak jövedelmeitől, tekintettel továbbá arra, hogy a különbözőféle czimen, különböző adóval megterhelt iparos a vállaira nehezedő súlyos megterhelések alatt, ma már csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel, a legnagyobb és legszívósabb kitartással és igyekezettel mellett képes fenntartani, hozzájárul azon határozati javaslatához, miszerint:

1. a mai tarthatatlan és elviselhetlen adórendszernek gyökeres reformálását óhajtja;
2. a IV. oszt. kereseti adó egyszerűsítését óhajtja oly módon, hogy lehetőleg egy kereseti adó legyen a tiszta jövedelemre alapítva;
3. állapítsák meg egy létminimum, a mely adó alá nem vonható. Ennek összege a 16 éven alól levő családtagok számára való tekintettel 300—500 frt legyen;
4. hozassák be a fokozatosan növekedő, vagyis progresszív adó és pedig 3%-tól növekedőleg;

Trillioner vagy te? hát még ez is járja?

A templom egere pénztőzsér melletted,
Inasa se lehetsz, ajánlom, elhagyjod.

Ha azt hiszed, hogy én rosszat akorom.
Nézz végig magadon, te hiszékeny majom!

Hölgyek után ne törd magadat ok nélkül,
Vén szotyor vagy te már, mely sohasem szépül.

És befejezi a következő jó tanácsdal:

— A sok, értéktelen kincset, dobd a kutba,
S akkor jöhetsz értem, Páris-felé utba.

Az udvarmester szerencsére kijelentette, hogy ez a szerelmi vallomás új divat Párisban, meg az is, hogy előbb szépelgünk valakinek, s azután nagy szerelmünkben jól lehurrogatjuk, mint a rómaiak a győzelmes hadvezért a városba bevonuláskor; mely divat nemsokára az egész világban udvarképes lesz; különben Magdy megtette volna azt a bolondot, hogy Párisba utazik, hogy megrovási kalandba részesítse a sohasem létező hercegnőt.

(Folyt. köv.)

végre 5. a II. oszt. kereseti adó és az általános jövedelmi pótdadó törültsék el, vagy ha ezen utóbbi finanziaális okokból adórendszerünkben ki nem küszöbölhető, ugy ezen adó csak a 800 frton felüli jövedelemre legyen kivethető az 1%-on kezdődő progresszív adókules mellett.

Ifj. Czimbalmos Ferencz.

(Folytatása következik)

Polgári leányiskola.

— Balázs Márton igazgató jelentése a polg. leányisk. felügyelő bizottságának f. év október hó 25-én tartott gyűlésén —

Tek. Felügyelő-bizottság!

Az 1899. szept. hó 27-én tartott gyűlésünk óta; iskolánk életében előfordult mozzanatokról a következőkben teszem meg igazgatói és gondnoki jelentésem.

a) Október hó 1-én a tanulók létszáma 42-ről 44-re emelkedett. A felfvett két növendék egyike Szabó Erzsébet árvaházi növendék, tandíj fizetés nélkül; a másik Cseh Erzsébet galenczei illetőségű félgy. leányka, fél-tandíj fizetéssel. Kérem ezekre a felügyelő-bizottság jóváhagyását. Iskolánk statisztikája tehát az időszerint a következő:

Osz.	Életkor					Végzett			Nemz.	
	10 év	11 év	12 év	13 év	14 év	IV. o.	V. o.	VI. o.	magy.	idegen
I-ső	9	17	13	4	1	16	22	6	44	—

Vallás					Tandij			Illetőség	
róm. k.	ev. ref.	gör.	unit.	izrael.	egész	fél	ingyenes	helybeli	vidéki
15	26	—	2	1	18	16	10	30	14

b) A tanulók egészségi állapota a lefolyt idő alatt jó volt. Komolyabb megbetegedés nem fordult elő. Mulasztás a tanulók részéről csak egy pár esetben történt s azok is utólagosan kellőképen igazoltattak.

Az október hóra kiszabott tanítási anyag elvégzetetett. A tanulók szorgalmával és magaviseletével a tantestület meg van elégedve.

c) 24. szegénysorsu tanuló között kiosztatott 139 drb tankönyv. Ezek értéke 118 frt 95 kr.

d) Az iskolát október havában meglátogatták: Benkő Lajos, Török Bálintné, Kovács Dániel, Török Bálint és Zajzon Sándor felügyelő bizottsági tagok.

e) A vallás-erkölcsi nevelés szempontjából, a kellő felügyelet mellett történendő vasárnaponkénti templomba járásról gondoskodva volt.

f) Okt. hó 4-én és 6-án, a templomba vonuláson kívül, a nap emléke is méltatva volt a tanulók előtt.

g) Kölsönként megvásároltak az iskola részére: az áll. elemi isk. től 14 pad és 1 drb térkép, az áll. polg. fiúisk. től 7 pad és 2 drb térkép, az Erzsébet árvaháztól 2 pad és 1 tábla. Az iskolát ideiglenes kályhával tek. Fejér Károly kir. jbró ur látta el. Gondoskodva van arról, hogy a tanulók a tornatermet is használhassák.

h) A tantestület két rendes gyűlésén kívül is, esetről-esetre, egyetértően megbeszélte minden, a nevelés és oktatás körébe vágó kérdést.

Mint gondnok tisztelettel jelenthetem, hogy október hónapban a mai napig a pénztár állapota a következő:

Bevételek.

Pénztári maradvány szept. hóról: 61 frt 89 kr.
Szept. 23-iki estély jövedelme a
nőgyellettől: 78 frt 11 kr.

R. Kovács L.-féle estély jöv.-ből: 17 frt 80 kr.
Nagys. Benke Gyula orszgy. képv.

ur-ajándéka: 50 frt — kr.
Kisegítő Takpr. 1000 frtos alapítv.

ez évi kamata: 45 frt — kr.
Tandijakból: 101 frt 15 kr.

Összes bevétel 353 frt 95 kr.

Kiadások.

Dologi kiadások: 11 frt 1 kr.

Személyi kiadások: szept. és okt.

hóra együttvéve 180 frt — kr.

Összes kiadás 191 frt 1 kr.

Pénztáron van jelenleg: 162 frt 94 kr.

A szept. és okt. havi összes bevétel: 376 frt 51 kr.

A szept. és okt. havi összes kiadás: 213 frt 57 kr.

Tandij hátralékban van október hónapról 26 tanuló, 13 frt 50 kr-értékig.

Bevásárlás történt az iskola részére: 2 kiló kréta 32 kr, 1 drb szivacs 26 kr, 2 drb seprű 48 kr, 2 drb portörő 45 kr, 2 drb törülköző 60 kr. 1 drb ivópohár 28 kr, 1 mosdótal 1 frt, egy fedeles vizes csobor 80 kr, írószer 65 kr, 2 drb jegyzőkönyv 3 frt. Látogatási napló 80 kr. Felirat az isk. ajtója fölé 70 kr, 2 napló 1 frt 40 kr, asztal és szék 4 frt, könyvtér 20 kr., levélbálg 26 kr. Ezek összes értéke 15 frt 20 kr.

A jándékozta: Nagy K. árvah. igazgató által egy köpöcsésze 75 kr-ért. Vortán Emilia tanítóné k. a. 3 drb. tankönyvet 3 frt 75 kr-ért. ben. Velnreiter Vilma k. a. 2 drb tankönyv 1 frt 90 kr-ért. ben. Dénes Imre nyomdász ur 7 drb történeti mű 10 kötet 5 frt-ért. ben. Özv. Balogh Gyuláné öngys. az „Uj Idők” 1898. évi évfolyama, 3 frt 50 kr-ért. ben. Hiányzó könyve 30 kr-ért. ben. Ezek értéke 14 frt 90 kr.

Az összes ingó vagyon tehát a következő:

a) szept. havi szerzés 12 frt 71 kr.

b) okt. havi szerzés 13 frt 3 kr.

c) szept. havi ajándék könyvek 129 frt 10 kr.

d) okt. havi vegyes ajándékok 14 frt 90 kr.

Összesen 169 frt 74 kr.

a mely összeget kitevő tárgyak szabályszerűen leltárra vétettek.

Végül a mi a felügyelő bizottsági jegyzői tisztelet illeti, arra nézve tisztelettel jelenthetem, hogy a mult gyűlésben elhatározott valamennyi írásbeli teendő elvégeztetett s az elnök urral kiadattak. Iktatóra vétetett eddig 43 ügydarab.

Ezeket kívül tisztelettel jelezhetem, hogy okt. hó 2-án, a jótékony nőegylet közgyűlésében az iskola ügyeiről részletes jelentést tettem s onnan viszont értesíthetem a Tek. Felügyelő-bizottságot, hogy a nőegylet a Nagym. közokt. Miniszterhez iskolánk ügyeiben küldöttség menesztését határozta el s ez ügyben a f. bizottság véleményét és támogatását kéri. Továbbá a nőegylet, hogy az iskola engedélyezhetése céljából minden akadályt elhárítson, alapszabályait kellőképen módosította s azokat a Nagym. Belügyminiszter urhoz leendő felterjesztés végett a vármegyei Tek. Alispáni hivatalhoz f. hó 24-én beküldte.

Ugyancsak f. hó 24-én kérést intézett a vármegye Nagys. Alispánjához, a megye területén rendezendő gyűjtés engedélyezéséért.

Ezekben volt szerencsém a mult gyűlés óta felmerült ügyekről jelentést tennem, melyeknek tudomásul vételét és helyben hagyását kérve, maradtam a Tek. Felügyelő-bizottságnak.

Kézdi-Vásárhelyen, 1899. október 25-én

kész szolgája:

Balázs Márton,

igazgató, gondnok és felügy. biz. jegyző.

A pinczeszövetkezetekről.

(Folytatás és vége.)

Ennyi volna tulajdonképen az a befektetés, a melynek már az első évi üzletreszbecfizetésekből ki kellene kerülnie. E kiadások ebből ki is kerülnének, de a legtöbb helyen nem is lenne azokra szükség, mert nagy megtakarítást érhetünk el azzal, ha a szövetkezet tagjainak jó karban levő edényeit, esetleg felszerelési és berendezési tárgyait vennék át gondos és mérsékelt becslés alapján.

Ily módon a szövetkezet olcsón vásárolna, a tagoknak könnyebb volna az üzletrész törlesztése, mert a szövetkezetnek eladott felszerelési tárgyakért kapott összegeket fordíthatná az üzletrészekre és a szövetkezet működésének megindítása a termelők nagyobb megterhelhetése nélkül volna keresztülvihető. Nemcsak, hogy a termelők felszerelésében fekvő üzleti tőke nem menne veszendőbe, hanem maga a szövetkezeti mozgalom is nagyobb gyorsasággal terjeszkedhetne.

A mi pedig a helyiségeket illeti, ezek megszerzése nem igen lenne nehéz feladat, mert hiszen, különösen a régebbi hegyvidéki szőlőkben, mindenütt ki lehetne olesón bérelni azoknak a tulajdonosoknak a pinczéit és préházait, a kik a szövetkezetbe belépve, maguk úgy sem használnák már tovább ez épületeket. Ha pedig nem lehetne alkalmas helyiséget találni, vagy pl. az új szőlőtelepítések egyáltalában nem is volna még semmiféle épület, akkor a szövetkezet maga építhetne egészen czélszerű berendezésű préházat, erjesztő kamarát és pincézt.

Látványos mindezekből, hogy a pinczeszövetkezetek nagyobb nehézség nélkül megalakulhatnak, a tagok csekély megterheltségével megszerezhetik az összes felszerelési és üzemeltetési, Országos Központi Hitelszövetkezettől nyert hitel terhére pedig már szüretkor a termés értékének 50—75%-áig terjedő előleget nyújthatnak a gazdáknak; most még csupán a szövetkezetek munkásságát kellene részleteznünk és meg kellene világosítanunk azt, hogy micsoda hasznai lesznek tehát az ilyen együttes eljárásoknak?

A pinczeszövetkezetek munkássága évről-évre a termés bovtásával kezdődik. Leghelyesebb, ha az alapszabályok úgy intézkednek, hogy a tagok magát a szőlőtermést kötelesek beszállítani a szövetkezetnek és pedig zuzatlanul, ép állapotban. Ez egyrészt azért jó, mert a szövetkezet jobban fel tudja azt borra dolgozni, mint az egyes tagok, kivált a kisgazdák, de másrészt szükséges azért is, mert akkor nem lehet tartani attól, hogy valamelyik tag tisztátalan edénybe szűrt mustot, vagy épen vízzel meghamisított mustot vagy bort szállít be a szövetkezetnek, s ezzel a többi termelő mustját vagy borát is megromthatja és a szövetkezet jóhírnevét veszélyeztetheti. Az igazgatóság meghatározza a tagok szüreti napjait s azután a mint a szedést elkezdi, a szövetkezeti préházban az erre kirendelt igazgatósági vagy szövetkezeti tagok átveszik, megmészálják és osztályozzák a beszállított szőlőt. Az osztályozásnál legfeljebb 5—6 minőséget czélszerű felállítani s ehhez képest kell megállapítani a beszállított szőlő becsértékét, melyben a szőlőt a szövetkezet átveszi. Az osztályozásnál figyelemmel kell lenni a szőlő fajtájára, a szőlő minőségére, mert az ép, egészséges szőlő többet ér, mint a rothadt, vagy jégverte, peronoszpórással vagy más ok miatt megromlott szőlőfűrt.

Tanügy.

Kérelem a nagy közönséghez.

A kézdívárshelyi jótékony négyzet polgári leányiskolája számára, egyrészt a tanítás szemléltetése és elősegítése, másrészt ifjúsági olvasmányok kiosztása czéljából, iskolai könyvtára nagy szüksége lévén, tisztelettel kérem úgy a város, mint a vidék nagy közönségét, hogy e nemes czél megvalósíthatásához, könyvadományaikkal járulni szíveskedjenek.

Az ajándékozandó könyvek, — melyek lehetnek újak vagy használtak, régebbi vagy újabb művek — átvételi elismervénnyel s az értesítőben is nyugtáztatnak. Alig van ház, a hol egy-két felesleges könyv ne volna, e közös áldozatból fentartott intézmény czéljaira.

S miután már eddig is 48 frt 75 kr. értékű ajándékkönyv képezi a létesítendő könyvtár alapját, a további adakozásokat az iskola nevében tisztelettel kéri:

Balázs Márton,
igazgató.

Irodalom.

Verne legérdekesebb regénye jelent meg a Franklin-Társulatnál megjelenő füzetes kiadásban. A Grant kapitány gyermekei ez, a nagy francia regényíró minden munkája közül a legizgalmasabb

meséje. A matrózoktól kitaszított Grant egy lakatlan szigetre kerül, borzasztó szenvedéseket kell kiállania míg végre gyermekei, a kik fölkeresésére indultak megmentik. De ezt a kalandos, végtelenül érdekes történetet mennyi tanulság járja át! Csak Verne tolla tudja úgy megismertetni idegen világok karakterét, a tenger életének ezernyi ezer rejtelmét, népek és emberek lelki világát. Mert hisz Verne mindig és mindenkor érdekes is, tanulságos is. A Grant kapitány gyermekei a füzetes vállalat 128—141. számonként jelent meg és az eredeti francia kiadás pompás illusztrációi díszítik. Fordítása kitűnő. E kiadás egy-egy füzetje tudvalegőleg 20 krajczár és a kiadótársulat minden munkához külön díszes bekötési táblákat is készítettett, hogy a magyar Verne méltó külsőben foglalhasson helyet a magyar család könyvtárában. Egy-egy vászontábla ára 40 kr. Megrendelhető előfizetéssel a Franklin-Társulatnál (IV. Egyetem-utca 4. sz.) vagy minden könyvkereskedésben is.

— Történelmi Könyvtár. A történelem népszerűsítésének egyik régi hathatós eszköze a Franklin-Társulat Történelmi Könyvtára. Felöleli a hazai történet és a világtörténet gazdag kincstárát, jellemzőn megválogatva kimagaslóbb alakjait és eseményeit, melyekben nemzetek és korok képe tükröződik. Ime előttünk fekszik ujjonnan megjelent két füzet. Mind a kettő Gaal Mózes-től való, a magyar ifjúság e legjobb elbeszélőjétől. Az egyikben Petőfi Sándor életét (88. szám) beszéli mindenkinél érthető és élvezhető módon; a másikban Cortez Hernandó hódító útját Mexikóba (86. szám) az ujkori történelem e nevezetes eseményét. Eleve, szingazdag képeiben gyönyörűsége fog telni mindenkinél, a ki e füzeteket megszerezni magának. Mindenikben számos kép is van. A Történelmi Könyvtár egy-egy füzeté 40 kr-ért minden könyvkereskedésben kapható.

— Ügyes-bajos ember könyve. Utbagazítás minden bajban a mindennapi életbe elfoduló összes törvények és rendeletek nyomán. Írta: K. Nagy Sándor, pestvidéki törvényszéki bíró. Kiadja a Franklin-Társulat. 1899. (Falusi Könyvtár 46. sz.) Ára 50 kr.

A nép számára mindent magában foglaló s minden ügyes-bajos dolgokban tanácsot adó hasznos könyv; tartalmát tekintve uttörő munka. Szerző neve nem ismeretlen a népszerűsítő irodalomban. Tőle jelentek meg már előbb: „Bűn és bűnhődés vagy a büntető törvénykönyv, Csend és rend legyen vagy a kihágási törvénykönyv, Ne bántsd az állatot vagy az állatvédő törvények példákban stb.”, de ebben a könyvben igyekezett összegyűjteni mindazokat a törvényeket és rendeleteket, melyek a mindennapi élet különböző foglalkozásaiban, különösen a falusi életben előfordulnak és ezeknek összegyűjtésével az volt a czélja, hogy mindenki meglássa, megtudja, hogy milyen ügyében-bajában kihez vagy hová kell fordulnia, kitől kell tanácsot kérni, sőt tanácsadó hiányában is fellelje e könyvben a vezetőt. Hogy pedig mindenki könnyen megtalálja e könyvben azt, a mire szüksége van, betűrendben vannak felsorolva az esetek és ha valaki bővebben akar tudni arról az esetről, mindenütt hivatkozás van a törvény vagy rendelet számára, hogy arra a törvények vagy rendeletek gyűjteményében rátaláljon.

Ujdonságok.

— Időjárásunk ismét szokatlan hűvösre vált. Az a nagy mennyiségű hó, mely a magasabb hegyeket borítja, hideg légáramlatokat küld a síkokra s ezért ha fényesen süt is a napsugár, mindig „foga van” melegének. Különösen az éjszakai rendkívül hűvösök s egyáltalában nem megy ritkaság számba, ha a hőmérő 10 C. fok hidegre leszáll.

— Iskoláink. Utóbbi időben örömmel tapasztaljuk, hogy nevelés ügyünk hatalmas lendületet nyert. Annyi újítás, annyi haladás látunk téren, hogy érdemes azzal foglalkozni. Mult évben községi iskoláinkat az állam átvette és építettett egy díszes palotát helyiségül, melyhez azonban a város is nagymértékben hozzájárult. Az idén eldült a kantai róm. kath. algymnasiumnak főgymnasiummá való átalakítása. A róm. kath. státus a kormány segé-

lyével megnyitotta az V. osztályt s a 8 osztályra való fokozatos kifejlesztése immár kétségen felül áll. Az idén a kézdívárshelyi jótékony négyzetű kezdeményezése és segítségével mellett megnyílt a polgári leányiskola első osztálya. Ennek a tanintézetnek a sorsa ugyan még a levegőben függ, hanem annyian vannak, kik ezen ügyet egész odaadással szolgálják, hogy jogosan remélhető annak prosperálása. Ezekkel azonban még nincs kimerülve az iskolák sora, mert mint értesültünk egy kereskedelmi tanoncz iskola tervbe van véve. Persze ez is egyesek terve és óhajta, de mivel erre a czélra egy csekélyke alap áll rendelkezés alatt, lehet, hogy csakugyan valósul. Ha most ezekhez hozzászámítjuk a már régebben felállított polgári fin. és iparos tanoncziskolát, valamint az Ezsébat árvaleány nevelő-intézetnél levő női pariskolát — megtudjuk, hogy Kézdí-Vásárhely városának összesen 7 tanintézete van és lesz.

— Esküdtek utmutatója. A maresvárshelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy dr. Rosenberg Károly aradi ügyvéd Esküdtek utmutatója ezimen az esküdtzéki intézménnyel szoros kapcsolatban áll, az esküdt bíróságokról szóló 1897. XXXIII., a bűnvádi perrendtartásról rendelkező 1896. XXXIII., a bűnvádi perrendtartást életboléptető 1897. XXXIV. törvények nyomán az indokolások és a vonatkozó rendeletek figyelembe vételével egy füzetet adott ki, melyből az esküdtek sorába fölvev és ott szereplésre hivatott honpolgárok bőséges tájékozást nyerhetnek hivatásuk pontos teljesítésére vonatkozólag. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe. Megszerezhető Aradon Muskát Miksa könyvnyomdájában Ára 60 kr.

— A csiki vasut. Csikmegye minapi közgyűlésén terjesztette elő az alispán évi jelentését. Ifjabb Molnár József bizottsági tag indítványára a jelentéssel kapcsolatban elhatározta a közgyűlés, hogy a székelvást kiépítése érdekében akeziót indít s első sorban föl hívja a vármegye képviselőit, hogy a költségvetés tárgyalásánál szövaljanak föl a vasut építésének befejezése végett. Különösen a mádfalva-szászrégeni vonal kiépítését sürgeti a vármegye, mert így a Székelyföld kereskedelmi forgalma a galaczi kikötőn át a tenger felé irányulna. A vasutépítésre a vármegye határozata szerint már azért is szükség van, mert a kereseti viszonyok mellett, a székelvőknek amugy is ellenség munkát adni.

— Országos vásárunk mult szombaton történt meg. Megelőző két napon baromvásár volt. A szép napos időjárás rendkívül nagy közönséget hozott össze. A piactéren ezen alkalommal nem lehetett székérrel megállni, hanem kiki köteles volt aruját lerakni s szekerét a hatóság által kijelölt megálló helyre hajtani s így is a piactér nem volt elegendő a tenger áru befogadására s a főbb utczák is mind megannyi piazcokká lettek. A forgalom most sem volt oly élénk, mint a régi jó világban, mikor több volt a pénz, hanem azért most sem volt nagyobb panasz, mert a kereslet és kínálat mindenütt elég élénk volt. A csőtörtőkn és pénteken megtartott baromvásárra behajtatott összesen 2607 darab állat s ebből eladott 689 darab.

— Az új italmérés rend. Az új italmérés törvény végrehajtásához kiadott miniszteri rendelet szerint a fűszerek, szatócok és vegyeskereskedők január 1-től fogva eltíltatnak poharazásától és kimérésétől, a melynek literenkénti ára egy forintot alul van. Ez pedig annyit jelent, hogy az illető kereskedők a poharazás és kimérés jogát teljesen elvesztették. Az utasításban foglalt még többen olyan intézkedés orvoslása iránt, melyeket a kereskedők magukra nézve sérelmeseknek tartanak, társulataik utján közös memorandummal fordulnak a pénzügyminiszterhez s e czélból országos értekezletet tartanak a fővárosban.

— Nőiruha szabás elsajátítása 2 óra alatt. Hihetetlennek hangzik, hogy valaki 2 óra alatt a nőiruha szabás mesterséget megtanulhatná, de bizonyítja az a tény és valóság, mert Koch J. ur az Európa című szabászati módszer feltalálója, szerkesztőségünkben bemutatta szabászati módszerét és ez alkalommal, tényleg meggyőződünk, hogy az ő módszere segítségével bárki is 2 óra alatt megtanulhatja a nőiruha szabás tudományát, felhívjuk a hölgyek figyelmét ezen ritkán kínálkozó alkalomra. Bővebben lapunk mai számában láthatni Koch ur hirdetésében.

Hirdetések.

Báznai édes uj-bor egy liter 30 kr.

Saját termésű Rárczürmös egy liter 40 kr.

Kapható az Unió-kertben és a városház alatti pinczében.

(118 2-3.)

Sz. 3190/899.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Csűrös György, végrehajtónak Bagoly Istvánné végrehajtást szenvedett elleni 50 frt, tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében, a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Szentlélek község határán fekvő, a k. sztléleki I. R. 1107. sz. tjkvben 233. 244. hrsz. ingatlanra 165 frt.

3114.	"	"	51 frt.
4095.	"	"	5 frt.
4154.	"	"	2 frt.
4326.	"	"	22 frt.
5524., 525.	"	"	44 frt.
5882.	"	"	8 frt.
6028.	"	"	2 frt.
6324., 6325.	"	"	10 frt.
7074.	"	"	3 frt.
7161.	"	"	3 frt.
7333.	"	"	2 frt.
8141.	"	"	25 frt.
8694., 8695.	"	"	34 frt.
8746/1.	"	"	25 frt.
8914.	"	"	51 frt.
9212.	"	"	2 frt.

A 3012. sz. tjkvben A+ 652. hrsz. ingatlanra 5 frt, a 2084. sz. tjkvben A+ 2347., 2348. hrsz. ingatlanra 68 frt, a

2436. sz. tjkvben A+ 4107. hrsz. ingatlanra 5 frt, 7334. hrsz. ingatlanra 2 frt, II. rész 24. sz. tjkvben A+ 56 60. hrsz. ingatlanra 32 frt ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi november hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Szentlélek község házában megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

K.-Vásárhelyt, 1899. évi május hó 18-án.

(1-1) 121.

Kádár Ákos,
kir. törvényszéki bíró.

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron

felvétetnek.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **ovszér** férfiak és nők részére. Ára tuczonként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts** amer. tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. **Női ovszerek**: **Hasse** tanár-féle frt 2.—, **Mensinga** tanár-féle frt 2.50, dr. **Earlet**-féle frt 2.— darabonként. Ezen női ovszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

20% engedmény!

20% engedmény!

ki e hirdetésre hivatkozik!

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém úgy a k.-vásárhelyi, mint a vidéki n. é. mélyen tisztelt hölgyközönséget értesíteni, hogy körutazásom alkalmával, 4 napi időtartamra, női ruha szabászi tanfolyamot nyitok.

Alkalma nyílik bárkinak is a női ruhaszabást egy délután folyamán, egész alaposan megtanulni.

Senki el ne mulassza ezen alkalmat felhasználni, már annál is inkább, mivel tőlem a legtokéletesebb és a legújabb.

női szabásziati módszert

rövid 2 óra alatt bárki elsajátíthatja, és csak 2 forintba kerül annak megtanulása, hozzá kapja minden hölgy az összes rajz-ábrákat és az összes divatu gallérokat.

Teszem ezt ily csekély díjazásért azon oknál fogva, hogy bárki is részesülhessen ezen kitűnő szabászon.

Biztosítom a nagyérdemű közönséget az által is, hogy a tanítási díjat, mely csak 2 frt előre el sem fogadom, míg e ténnyről meg nem győződtek.

A tanítás kezdődik folyó hó 30-án, azaz (hétfő) délután Benkő Pál ur házában, az emeleten, a működvelő kör helyiségében K.-Vásárhelyt.

A házaknál tanítani elfogadok a délelőtti órákban és személyenként 5 forint.

Kiváló tisztelettel:

Koch J.,

az „EURÓPA”-szabás feltalálója.
Szegedről.